

HBS-1830

Seat No. _____

M. A. (Sem. - II) Examination

April / May - 2015

Sanskrit : Paper-203(CC)

(विराटपर्व : अ-१ से २३)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेनाभांथी गभे ते यार श्लोकोनी ससंदर्भ सभजूती आपो : १४
- (१) मत्स्यो विराटो बलवानभिरक्षेत्स पाण्डवान् ।
धर्मशीलो वदान्यश्च वृद्धश्च समुहाधनः ॥
- (२) इयं हि नः प्रिया भार्या प्राणेभ्योऽपि गरीयसी ।
मातेव परिपाल्या च पूज्या ज्येष्ठेव च स्वसा ॥
- (३) न तु द्विजोऽयं भविता नरोत्तमः पतिः पृथिव्या इति मे मनोगतम् ।
न चाऽस्य दासो न रथो न कुंडले समीपतो भ्राजति चायमिन्द्रवत् ॥
- (४) यथा कर्कटकी गर्भमाधत्ते मृत्युमात्मनः ।
तथाविधमहं मन्ये वासं तव शुचिस्मिते ॥
- (५) अज्ञातं च विराटस्य विजित्य वसु धर्मराट् ।
भ्रातृभ्यः पुरुषव्याधो यथाहं स्म प्रयच्छति ॥
- (६) सोऽयं घूतप्रवादेन श्रियः प्रत्यवरोपितः ।
तूष्णीमास्ते यथा मूठः स्वानि कर्माणि चिन्तयन् ॥
- (७) कल्याणरूपा सैरंध्री बल्लवश्चातिसुन्दरः ।
स्त्रीणां च चित्तं दुर्ज्ञेयं युक्तरूपौ च मे मतौ ॥
- (८) सुकन्या नाम शार्याती भार्गवं च्यवनं वने ।
वल्मीकभूतं शाम्यन्तमन्वपद्यत्त भामिनी ॥

- ૨ મહાભારતનાં ત્રણ સંસ્કરણો ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૨ ધૌમ્યમુનિનો ઉપદેશ સવિસ્તર ચર્ચો. ૧૪
- ૩ મહાભારતનું સાહિત્ય સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ દ્રૌપદીની મનોવ્યથા વર્ણવો. ૧૪
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
(૧) પાંડવોનો રાજ્યાશ્રય
(૨) જીમૂતવધ પ્રસંગ
(૩) કીચકવધ પ્રસંગ
(૪) સુદેષ્ણાનું છટકું
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો : ૧૪
(૧) મહાભારતમાં કુલ કેટલા પર્વ છે ? વિરાટપર્વ કયા પર્વમાં આવે છે ?
(૨) અજ્ઞાતવાસ દરમિયાન પાંડવોએ કયા નામ ધારણ કર્યા હતા ?
(૩) દ્રૌપદી અજ્ઞાતવાસ દરમિયાન કયું નામ ધારણ કરે છે ? ત્યાં શું કામગીરી કરે છે ?
(૪) અજ્ઞાતવાસમાં જતા પહેલાં પાંડવોએ પોતાના શસ્ત્ર-અસ્ત્રોનું શું કર્યું ?
(૫) કીચક જ્યારે દ્રૌપદીને હેરાન કરે છે ત્યારે દ્રૌપદી મદદ માટે ભીમ પાસે જ કેમ જાય છે ?
(૬) વિરાટરાજાની સભામાં પ્રવેશતા યુધિષ્ઠિર કેવા લાગતા હતા તેનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો.

- (૭) અજ્ઞાતવાસ દરમિયાન નકુલ કઈ કામગીરી કરે છે ?
- (૮) મહાભારતનું શીર્ષક ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૯) વિરાટપર્વના કેટલા ઉપપર્વો છે ? કયા-કયા ?
- (૧૦) મહાભારતમાં કયા-કયા આખ્યાનો આવે છે ?
- (૧૧) ભીમને વૃકોદર શા માટે કહેવામાં આવે છે ?
- (૧૨) મહર્ષિ વ્યાસ 'દ્વિપાયન' શા માટે કહેવાયા ?
-